

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Égész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér, Haris-ház,
hórá a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilvtéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Rendőrhatalósági jogvédelem.

II.

Nem jól fejeztem be az e tárgyban lapunk előző számában megjelent cikkemet. Mert a főkapitány úr egyebet is cselekedett még a panasznunk folytán azokon kívül, amiket felsoroltam, — nevezetesen — melegen ült.

Igenis, a főkapitány melegen ült. Mert ő — miután két megszőktetett tanonc apja is panaszt tett nála, táviratozott a szegedi kapitányságnak: nincsenek-e ott a tanoncok, — Budapestről megjött az államrendőrségtől a távirati válasz, hogy ott tényleg létezik egy Winkler József nevű egyén, aki ebben és ebben az utcában, ilyen és ilyen házszám alatt lakik és aki január 5-én Budapestről elutazott, — nem tudni: mi célból Ezenkívül az ügyet áttette az iparhatósághoz, tehát úgy vélte, most már mindent megtett és így kiérdemelte, hogy — melegen üljön.

Hogy aztán a Szentesen magát Winkler Józsefnek nevező egyén tényleg azonos-e azzal a Winkler Józseffel, akiről az államrendőrség nem jelenthetett mást, csupán azt, hogy ilyen nevű ember ott tényleg lakik és onnan tényleg elutazott: ennek a megállapítását, dacára annak, hogy az illető itt Szentesen a kizetett egy sor irással sem tudta igazolni, — a rendőrkapitány már nem tartotta kötelességének sem, — bár a tanácsülésén, mely az általa oda áttett panasznunkkal foglalkozott — részvett, — kissé érdeklődni az iránt, vajjon hová fejlődik az az ügy, amelyről, akármilyen véleményem volt is, tudnia illenék, hogy az, ha sztrájkügynek minősítették is, föltétlenül kell, hogy a rendőrhatalóság állandó érdeklődését is lekösse.

Nos, a főkapitány érdeklődésével szemben két irányban tettem lépéseket. Először is bejelentettem az iparügyi tanácsnoknak, hogy a szedők a munkát beszüntették és kértem, hogy a törvény szerint azonnal alakítsa meg a békéltető bizottságot; másfelől pedig panaszos tejelentést tettem az alispánnal a főkapitány ellen, mint aki a rendszeres igaztat ellen sem akar, vagy nem mer az adófizető polgároknak jogvédelmet nyújtani.

Az I. fokú iparhatóság gyorsan végzett. Folyó hó 7-én délelben jelenttem be a munkabeszüntetést, 8-án délután már megvolt a békéltető el-

járásnak az az eredménye is, hogy megállapított, miszerint az „Alföldi Ellenzékek” könyvnyomdájában a főnök és a szedők közt már az előző napon létrejött a megállapodás, — megállapított továbbá, hogy a „Szentes és Vidéke” könyvnyomda két önálló s a tárgyaláson jelenvolt segédje szintén elfogadja a főnök által a tárgyalás során ajánlott feltételeket, erre vonatkozó jegyzőkönyvi bejegyzésüket aláírásukkal megerősítik és készek a munkába visszaszameni. Csupán a Vajda B. utóda egy betűszedője vetette meg a lábát, hogy ő nem enged és miután egy ember sztrájkot sehogy nem csinálhat, az iparügyi tanácsnok a sztrájkot megszüntnek jelentette ki és felhatalmazta a Vajda B. utóda könyvnyomda főnökét, hogy renitenskedő munkása helyeit most már, tetszése szerint mást alkalmazhat.

A megbékélt betűszedők azonban, mikor az iparhatóságtól távoztak nem a nyomdába mentek vissza, hanem a Győri Sándor korcsmájába, — mert, be kellett számolni a mesterüknek: mit végeztek? — A mesterük, Winkler József aztán lebutázta őket, amiért megbékéltek a főnökükkel és megfenyegette, hogy ám visszamehetnek a munkába, de ő a megszőktetett tanoncokat nem adja elő és akkor ám lássák, hogyan boldogulnak a munkában.

Közvetlen az így sikerült békéltetés után, még f. hó 8-án délután Csongrádvármegye alispánja az én panaszon tárgyaláson magához hívatta Szentes város főkapitányát és jelenlétében teljes két órán át tárgyalta vele, a nélkül, hogy meggyőznie sikerült volna a főkapitányt arról, hogy az adott esetben mi legyen voltaképpen a hivatalos kötelessége.

Arról, hogy ugyanaz nap délután az I. fokú iparhatóságnál sikeresen folyt le a munkaadók és munkások közt a békéltető bizottsági eljárás, hogy ezután a segédék nem munkába álltak, hanem ismét az ő ügynevezett sztrájk-tanyájukra tértek vissza és hogy ott Winkler József a további munkaszünetésre igaztatta őket: a főkapitány úr csak tölem értesült az alispáni tárgyalás során és — ezek ismerete mellett valamelyes gyenge módon fogadkozott is, hogy most már lesz alapja az ő beavatkozásának, — aminek céljából átadtam neki egyik betűszedőnk hozzámn intézett levelét, amelyből az illetőnek megfélemlített volta elég tiszt-

tán kitudt s aminek érdekében ő maga az általam nevezett két tanút kihallgatásra maga elő idézte.

Másnap reggel, vagyis f. hó 9-én újabb levelet kaptam ugyanattól a betűszedőnkől, amely levél még élebben bevilágított a budapesti apostol sztrájküzelmibe.

Ezt a levelet is átadtam a főkapitánynak; majd, mikor láttam, hogy így jogvédelmet nem kapunk, ismét kettéválasztottam az ügyet. Ezt a második levelet visszavéve, társaimmal felkerestük az iparhatóságot és ott, az ipartörvény 164. szakasza alapján panaszt tette Winkler József ellen, kértük a megbüntetését.

Miután pedig abban a meggyőződésben voltam s vagyok ma is, hogy a nevezett nemcsak iparkihágást, hanem mint igazt, rendőrileg üldözendő cselekményt is követett el, még ugyanaz nap, tehát 9-én délelőtt megtettük a panaszt az igaztat vádjában a rendőrkapitánynál is, megnevezve tanúinkat, akik az általunk emelt vád igaz voltát bizonyíthatják.

Az iparhatóság ezúttal is dicséretes buzgalommal járt el és gyorsan meghozta marasztaló határozatát, elítelve Winklert 200 korona pénzbüntetésre és 5 napi elzárásra.

Hogy a főkapitánynál ugyanezokor benyújtott és soron kívül, sürgősen elintéztetni kért panasznunknak mi sorsa lett: mindenek épüésére, akik nálunk rendőrhatalósági oltalmat, jogvédelmet keresnek, elmondom legközelebb.

Bánfalvi Lajos.

A községek szegényügye.

A községi élet egyik legelhanyagoltabb ágazata még napjainkban is a szegényügy; nagyon kevés község van hazánkban, mely a szegényügy ellátása körül feladatának megfelelni képece volna, mert nem állanak rendelkezésére azok a segítő eszközök, melyek ezt az emberbaráti intézményt életképesse tethetné. A községek szegényügye aféle mostohagyermek és a legtöbb helyen csak névleg létezik; pedig a nyomor, különösen így tél idején, a nádfedeles falusi kunyhókat is felkeresi, sőt ezekben állandó tanyát is ut.

Lapozgatva a hazai újságokat, látjuk és olvassuk, hogy egy helyütt a jótékonyasági egyletek, másol a társadalom mozdul meg, hogy a dermesztő téli fagy ellen felruhazza az árthatlan árvaikat, tüzelő anyaggal lássa el a szegényeket, meleg ételt adjon az éhezőknek; és amikor e nemes versenyt látjuk, mely a városokban a szegény istenadna nép érdekében minden lehető elkövet, mindig elszorul a szívünk, mert tudjuk, hogy ilyen támo-

gatásra a falun sanyilóddó szegények érdekében is nagy szükség volna, de a falu társadalma egyrészt gyöngöe arra, hogy ilyen segítő akciót kifejtjen, másrészt hiányzanak is a legtöbb helyen az ilyen irányú mozgalmak vezetésére alkalmas tényezők.

A községekben sanyilóddó szegények tehát a legtöbb esetben egyedül és kizárólag a községi szegénypénztárak terhére részülnihetnek némi segélyben és ha elképzeljük, hogy egy-egy ilyen községi szegénypénztárnak az évi bevételé 50—100 korona, akkor fogalmat alkothatunk magunknak arról, milyen segítő akciót fejthet ki egy-egy ilyen községi szegénypénztár ott, ahol 8—10 vagy több községre szoruló szegény akad.

Talán mondanunk sem kell, hogy az ilyen segélyezés semmisnek nevezhető s hogy így a falusi szegénynek mindennapi kenyeré: a kilincselés; a szemérmes szegény pedig ki van zárva minden segélyből.

Szomorú dolog ez, de így van. Köznapunkben még nincs annyira kifejtődve a jótékonyaság gyakorlására való hajlam, mint a társadalom felsőbb rétegeiben. Alamizsnát a küszöbön megjelenő kéregetőnek szívesen ad a mi népünk, sőt alig kerül ház, ahonnan az alamizsnát kérő üres kézzel távoznék; de saját hajlékában nem keresi fel a nép fia a szűkölködőket, azt tartván: ha kell, kérj és így a segítség módja olyan a községekben, hogy szűkre szabott arányainál fogva csak az részülni benne, aki a kéregetést nem átálja.

A falvak igazi szegényei tehát a legtöbb esetben ki voltak eddig zárva minden segélyezésből, mert a szegénypénztárak szűkre szabott bevételai nem engedtek jóformán semmit.

Úgy látszik, Tiszta István gróf miniszterelnök alapos ismerője a községi élet emegyenye oldalának, mert dacára a fent megmind pusztító országos közéleti harcnak, egy üdvös intézményt sietett életbe léptetni, melylyel segédkezett nyujti a községeknek abban, hogy a szegényügy terén hatosabb működést fejthessenek ki.

Eddig ugyanis a közigazgatási hatóságok által kiszabott kihágási büntetéspénzek kilenc tizedrészen az állam bevételéi szaporították. A f év elejétől kezdve ezek a büntetéspénzek fele részben a községek szegénypénztárait fogják megilletni. E révén tehát a községek szegényalapjai évenként legalább egy millió korona osszebevételhez jutnak, amelyet szegényügyi célokra használhatnak fel és ha ezzel okosan rendelkeznek be a községek, akkor igen sok nyomorgó család inségét lesz most már módjukban cnyhíteni. De különösen jól fog esni ez a segély a Csongrád vármegyei községeknek, amelyek szegénypénztárainak alig van vala melyes jövedelme és amelyek leg többjében bizony nagy a szegénység, a nyomor.

Varosi közgyűlés.

— 1904. jan. 15-ig, —

Két napos közgyűlése volt Szentés város képviselőtestületének a t. hó 18—19-én és ezúttal nem azért tartott a tanácskozás cnyvi ideig, mintha sok lett volna a szószaporítás, hanem mert tényleg olyan sok fontos ügy volt tárgysorozatba kitűzve, amelyekben a törvény által elrendelt névszerinti szavazást mellőzni nem lehetett, hogy ez magában véve is indokolja a hosszúra nyúlt tanácskozást.

A közgyűlés lefolyása egyébként a következő volt:

Elnökök: Mátéffy Ferenc dr. polgármester, a megjelentek üdvözlésével és miután a képviselőknék boldog újvet kívánt volna, — a közgyűlést megnyitván, bejelenti, hogy a szentesi takarékpénztártól egy ajánlat érkezett be a tanácshoz, mely a tárgysorozat 7. pontjával kapcsolatosan lesz elbírálandó s hogy Mátéffy László a tárgysorozat 12. pontjához, törvényes időben egy indítványt nyujtott be, mely tehát a maga helyén szintén napirendre kerül.

Tárgysorozat előtt Burián Lajos tette szóvá Horvath Jenő állami tisztviselőnek sajnálatos megmásztatását, melyhez azt a sürgősségi indítványt fűzi és okolja meg, hogy a képviselőtestület keresse meg a vármegyei közg. bizottságot arra nézve, hogy feltérjlesztésben kérije a belügyminiszteriummal, miszerint a csendőrség hatásköre a város belterületére és külhatárára kiterjesztessék.

A közgyűlés megállapítja az indítvány sürgősségét, annak tárgyalása során elsőnek Bálint József szolt a kérdéshez, erősen támadva a kapitányt, hogy nem hajlja végre a város korcsmáltatási szabályrendeletet, nem ellenőrizteti a záróra szigorú betartását.

Szedér János elfogadja Burián indítványát, de nem tartja helyén valóknak, ha minden bajért a rendőrséget tessik felelőssé és konkrét esetet nem hoznak fel ellene.

Burián Lajos kifejezi, hogy ő nem támadta a rendőrséget.

Bánfalvi Lajos jól tudja, hogy a rendőrség, mai létszáma mellett, nem felelhetne meg teljesen a reá háruló feladatoknak. A baj azonban nem ez, hanem az, hogy kísérletet sem látni seh, semmiben annak, hogy e feladatnak megfelelni akarjon. Erre nézve aztan egy korcsmaengedély formájában konkrét esetet is hoz fel. Egyébként a javaslatot elfogadja.

Aradi Kálmán főkapitány, a felhözottak ellen védekeze, azt a — rendőrfőtisztviselőtől mindencetre szokatlan és hallatlan nyilatkozatot teszi, hogy ő jól ismeri ugyan a korcsmáltatási szabályrendeletet, de miután úgy tudja, hogy az a képviselőközül sokan nem óhajják végrehajtvá látni, hát nem is hajtotta végre. Ezután azonban, mert látja, hogy kívánják, hát végre is fogja hajtani.

A kérdéshez még Bálint József, majd Simon Eduárd szolt hozzá és ezzel az indítványt egyhangulag elfogadták.

Rátérve a napirendre, tudomásul vették az önkéntes adófizetés bevetelését megtagadó közgyűlési határozat megsemmisítésé ügyében leérkezett belügyminiszteri rendeletet, mely, személyes felelősség terhe mellett utasítja a polgármestert, hogy a jövőben törvénybe utköz indítványok napirendre tütesetől tartózkodjék.

A számonkérészek jelentése még nem érkezett be, ezt az ügyet ezúttal levették a napirendről; majd megalakították 1904-re az új számonkérészeket és választották egy bizottságot a városi vagyon leltározására és felbecsülésére, 5 tagot pedig a tisztviselői nyugdíjválasztmányba.

A fölös- és alapítványi pénzeket, névszerinti szavazás útján létrejött határozat alapján, ez évben is a három helybeli takarékpénztárnál gyümöcsözetik.

A város ügög adósságainak rendezése tárgyában az volt a tanácsi javaslat, hogy a szentesi takarékpénztár ajánlatának elfogadásával, ezek rendezésére, a nevezett pénztézetől vegyen fel a város ideiglenes kölcsönt 4 hétényolcad szazalék kamatozással.

Szedér János az ügyet nem látja kellően előkészítve és így az a fölött való tárgyalást elhalasztatni indítványozza.

Varga József különböző aszfaltútépítési költségeket kivonva a rendezésből azért, mert ezek talán fölözöttet fognak találni a lendő általános közevetvám bevételeiben.

Zsoldos Ferenc szintén halasztó indítványt tesz azért, hogy közben a másik két pénztézet is felszólítható legyen ajánlat-tételre az iránt, hogy milyen feltételekkel nyujtanak a városnak a szükséges ideiglenes kölcsönt?

Papp László főszámvéved ismételt felhasználása után a többség Zsoldos Ferenc indítványát fogadta el.

Ezután a tárgysorozat következő négy ügyével elég gyors tempóban végzett a közgyűlés. A következő ügögnél, a csongrád vármegyei gazd. egyesület kamatfelengedési kérelménel és Mátéffy László ezzel kapcsolatos indítványánál azonban, mely arra szolt, hogy a képviselőtestület a gazdasági egyesület eddig 1200 korona évi bérösszegét 1904. január 1-től mérsékelje 800 koronára, már nagyobb vita fejlődött ki.

Bugyri Antal ismertette az egyesület kérvényét, melyet a tanács a gazd. szakosztály javaslata alapján is teljesítendőnek véleményez és a mely szerint az egyesületnek elengedtetvén az eddigi késedelmi kamatok összege, ezután a netalán előálló ilyen kamat 8 szazalékról 5 szazalékra mérsékeltetnék. Majd felolvassa Mátéffy László indítványát, melyet a tanács szintén elfogadandónak véleményez és átadja a szót Mátéffy Lászlónak, aki indítványai indokolásában élesen támadja Tasnády Antal dr. h. ügyész, amiért korábban a lakbérmérséklést olyan indokolással ellenezte és üttette el a közgyűlésen, mintha az egyesület semmi áldásos működést nem fejtené ki, amivel szemben rámutat arra az egyetlen tényre, hogy 1897-ben az egyesület mentette meg a szentesi gazdákat a mezőgazd. munkások sátrájkának kiszámíthatatlan kártevésével fenyegető veszedelmétől.

Szántó Daniel elismeri az egyesület érdemeit, de ellene van a bérléengedésnek, mert a város anyagi helyzete ezt nem engedi meg.

Szedér János különösnek tartja, hogy a túlnyomóan gazdalkodókból álló képviselőtestületben egyetlen hang is emelkedik egy kizárólag gazdasági érdekeket szolgáló egyesület megsegítésé ellen és éppen ezért az indítványt a legmelegebben ajánlja elfogadására.

Tasnády Antal dr. h. ügyész a vele szemben Mátéffy László által felhozott személyes éllú támadásokra felel először, majd indítványozza, hogy a kamathátralek, elengedését s a további kamatleszállítást szavazza meg a közgyűlés, ellenben ne adja meg a bérlészállítást, mert ha az egyesület drágának találja a mostanihielyiséget, menjen olcsóbb ba közhasznú tevékenységet kifejteni.

Bánfalvi Lajos minden személyeskedés kizárásával óhajja e kérdést előntve látni. Sorra cfolja az érveket, mintha az egyesület nem tenne nagy szolgálatokat a gazdák, első sorban a szentesi gazdák érdekében, akik között, részint szakoktatásra, részint az allattenyésztés és a szakszerűbb gazdalkodás jutalmazására évenként több, mint 2000 koronát oszt ki. Rámutat arra, hogy a képviselőtestület pár év előtt a kereskedők együletének hasonló kérelmét teljesítette. Igen helyesen cselekedte ezt, kötelessége volt így tenni, de az mar igazán különös volna, ha hasonló méltányosságot nem gyakorolna a képviselőtestület a gazd. egyesülettel szemben is.

Az erre következőzt szavazással a többség a tanácsi javaslatot és Mátéffy László indítványát elfogadta.

A képviselőtestület ezután még csak Varga József és társai, a sertés piacon egy féig fedett sertésöl építtetésé tárgyában benyujtott indítványát és az 1903. évi pótköltségvetést tárgyalta az első napon, mikor is déli háromnegyed egykor másnap délelőtt 9 óra ra lett a folytatólagos közgyűlés kitűzve, amelyen Plesznik Antalt a kéményseprési illeték megváltása tárgyában benyujtott ajánlatával elutasították; a kéményseprési szabályrendeletet módosították; az útcák elnevezése ügyének tárgyalását ismét elhalasztották, atvették a kucori csárdától a Tiszáig vonuló útszakaszt a vicinális úthálózatba s aztan 19-én délelőtt fél 12 órakor a közgyűlés bezarult.

Ujdonságok

Szentés, 1904. január 14.

— A vármegyei pénztárak visszaállítása érdekében Somogy vármegye közönsége or-

szagos mozgalmat indított. Most Bács-Bodrog vármegye törvényhatósága ugyanezt kéri a törvényhozó testülettől, és föllíratán pártolásra fölhívja az összes társörvényhatóságokat. A szomszédos vármegye ilyen szellemű kórirata már megérkezett vármegyénkhez is, melynek törvényhatósága előreláthatóan a februári rendes évnegyedes közgyűlésén foglalkozik majd a nagyfotosságú kérdéssel.

— Csongrádmegyét küldöttség a kerek. miniszternél. Hirt adtunk róla lapunk előző számában, hogy Cs a t ó Zsigmond dr. főispán vezetése mellett vármegyénk törvényhatóság bizottsága kiküldetésében egy küldöttséget jart a múlt héten a kereskedelemügyi miniszternél, kérve, hogy a vármegyei közgyűlés határozatával megváltoztatott műtű-építési programot, mely az egyes községek közlekedési érdekeinek figyelembevételével lett megállapítva, hagyja jóvá. A küldöttség tagjai már hazaérkeztek a fővárosból és értesülésünk szerint megbízatásukban teljes eredménnyel jartak el, amennyiben a miniszter ígéretet tett, hogy a vármegye jogos kérelmét teljesíteni fogja. Nagyon melegen érdekelt volt a kereskedelemügyi miniszter közlekedésügyi viszonyaink és az iránt, mennyi műtűt építettünk már ki és fogunk még, a rendelkezésünkre álló anyagi eszközök kiépítettéi és mikor Cicatricis Lajos dr. alispán erre adott nyílt válaszából megtudta, hogy bizony a rendelkezésre álló pénzek felhasználása után is még mindig több, mint 150 kilométer törvényhatósági útunk marad kiépítetlen, ígéretet tett arra nézve is, hogy a további műtűépítésre, a beruházási költségek keretében, lehetőleg rendelkezésére fogja bocsátani a vármegyének a szükséges anyagi eszközt, amit a küldöttség örömmel és köszönettel vett tudomásul.

— Műszaki tanácsosi kinevezés. A földmívelésügyi miniszter Káló Gyulát, a körös-tisza-marosi ármentesítő társulat kitűnő készletű főmérnökét az 1904—1906. évek tartamára, a hatósága alatt működő országos vízügyi műszaki tanács tagjává nevezte ki.

— Elhagyott gyermekek gondozása. A 7—15 éves elhagyott gyermekek eltartását és gondozását az 1902. évi XXI. törvényekkel az illetőségi városok köteletségévé teszi, meg lehetőségen súlyos terhet róva ezzel a különben is szaféle köztetervvel megnyomorgatott városok nyakába. Éppen ezért a pár éves rendelkezés ellen máris többfelől felhangzott az a követelés, hogy az elhagyott gyermekek gondozását teljesen az állam vegye át. Ez iránt intéz most felíratot a törvényhozáshoz Esztergom város törvényhatósága, mely e felíratot pártolás és hozzá való csatlakozás végett az összes törvényhatóságoknak, vármegyéknek is megküldte.

— Szentesiek behívása esküdtzsolgálatra. A szegedi büntető bíróságnál februárban lesz az ez évi első esküdtzsolgálati ciklus, melyhez f. hó 16-án sorsolták ki a törvényszéknél a szolgálatra behívandó esküdtteket. Szentesről ezúttal sok polgártársunkat érte az a szerencse, hogy a februári ciklusban 15 napra Szegedre kell bevonulniuk, esküdtzsolgálatra. Nevezetesen kisorsoltak erre a ciklusra Szentesről a következő esküdttek: A l t Miksa államépítészeti kirendeltségi hivatalfőnök főmérnök, M o j s z i k Lajos ügyvéd, L a k o s Imre dr. ügyvéd és F l e c h Lipót kereskedő.

— Öngyilkos legény. L ó r i n c z József mindenseti jómódú gazdalegény a f. hó 14-ri

15-re viradó éjszakán felakasztotta magát az istállójuk gerendájára és mikor reggelre kelvén a béresgyerek rányitotta az istálló ajtót, már halva volt. A jómódú alig 20 éves ifjút — mint értesülünk, családjának szomorú végzeté kergette az öngyilkosságba, Edes anyja pár év előtt szintén öngyilkos lett. Atyja is szomorú halállal mult ki. T a r y I s t v á n járási főszolgabíró és S z ó b e l dr. járási orvos megjelentek az öngyilkos lakásán és miután hulláján a külérőszak semmi nyoma nem volt észlelhető, a hatóság eltekintett a hivatalos boncolástól.

— Nem könnyű hivatalnokoskodni. A szocialisták is tartják a régi rossz mondást, hogy akinek az isten hivatalt ad, ést és tehetség is ad annak hozzá. Így szóbeszédben meg is járja ez a mondás. A gyakorlati élet azonban hamarosan felforgatja ezt az elméletet. Ime, Mindszenten a szocialisták bevitték a maguk embereit a községi köztisztviselői állásokba; de bizony jó részük meg se melegegett a hivatalban, máris lemondtak, vagy lemondani kényszerülnek. G á l (Gáspár, akit első esküdtnek tettek meg, lemondott, mielőtt működni kezdett volna, mert nem érezte magában annyi képességet, hogy az állással járó feladatoknak megfeleljen. F. hó 16-án pedig, mikor a képviselőtestület — a tisztújítás után — az első közgyűlést tartotta, a pénztárosnak választott H e r c e g István és a községnek választott M á r i a s János jelentették be, hogy nincs meg a 2000, illetve 4000 korona kauciójuk. Muta pedig a közgyűlés nem engedi el a kaució letetését, ezek is le fognak mondani az állásukról.

— Fehér estély. A helybeli jótékony négyzet fehér estélye iránt, melyet f. hó 23-án, szombat este rendeznek a kaszinó termében, olyan széleskörű érdeklődés mutatkozik, hogy az estély teljes érkelesi és anyagi sikere máris biztosítottan mondható. Bizonyosra vehető, hogy ez a mulatság találkozó helye lesz a város és vidék egész értelmiségének.

— Egyleti élet. A szentesi egyetemi ifjak köre f. hó 16-án tartotta évnegyedes közgyűlést, melyen K i s s Béla joghallgatónak a jegyzői és könyvtárnoki tisztról való lemondását elfogadva, miután eddigi buzgó szolgálatairól a nevezettnek köszönetet szavaztak, jegyzővé K ö v é r Imre, könyvtárnokká S z a k á l Antal joghallgatókat választottak meg. Ezután a pénztárnok tett jelentést arról, hogy a kör vagyonra 1100 korona s hogy Felsenburg Manó 10 koronát, a Központi Takarékpénztár és a Szentesi Takarékpénztár pedig 20—20 koronát adományoztak a körnek, mely adományokért a közgyűlés hirlapilag is halás köszönetét fejezte ki. A gyűlés végén, a tagok nagy meglepetésére, az elnök bejelentette ezen állásáról való lemondását, amire aztán A b a f f y Zoltán joghallgatót választották meg a körnek, akik az állást elfoglalva, munkásságra bízották a körtagokat s az iránta való bizalmat megköszönve, a gyűlést bezárták.

— Nóta a bíróság előtt. Balázs József horgosi muzikus egy atmuzikált és átborozott éjszaka után beállított Herédi Andras korcsmájába és ott garázdalkodni kezdett. Javában virtuskodott, mikor karanfogta a felesége, hogy hazakísérje. Balásznak azonban nem használt a szép szó, mire Herédi úgy kilökte, hogy kiesett az ajtón. Az még nem lett volna baj, hogy a muzikus az orrával támasztotta meg a földet, hanem az már baj volt, hogy eltört a hóna alatt szorongatott hegedű is. A korcsmáros és a hegedűt veszett cigány között porre került a dolog és a pörrel a napokban foglalkozott a szegedi bíróság. A beidézett tanúk úgy vallottak, hogy bizony nem Herédi az oka, ha eltört a hegedű, mert azt a Balázs

felesége verte szét az ura fején. Következett aztán a koronatanú: L a k a t o s Károly. Ahogy beszólták, széles vigorgással fordul a bírő felé:

— Hogy volt, bírő úr? — kérdezte, majd nagyot kúrjantott és mintha csak valamelyik horgosi csárdában lenne, elkezdte teli tüdővel nótázni:

— Eltört a hegedűm...

A bírő kissé csak nézte a furcsa jelenetet, majd kivezettette a tárgyaló elázott embert, aki miatt a tárgyalást el kellett halasztani.

— Postaügynök-járlat Tömörkényen. A m. kir. postaigazgatóság a vármegyénkbeli Tömörkény községben postaügynöki járlatot létesített. Eddig ugyan magánküldőnc vitte a leveleket Tömörkényre a csanyleleki postáról. Mostantól kezdve ez a küldőnc a posta hivatalos alkalmazottja. A postaügyi kezeléssel Keviczky Sándor községi jegyzőt bízta meg a postaigazgatóság, miután a nevezett jegyző letette az erre képesítő vizsgát.

— Az adó miatt. A válságos gazdasági viszonyok soha nem voltak olyan mostohák, mint mostanában, aminek nagyrészt az elmulat exlexes esztendő az oka. Nemcsak, hogy nagyon sok kisgazdát kiforgatott a válság kevéske vagyonából, hanem ráadásul — mintha csak gonosztevő volna — a vádlottak padjára is elhurcolta. Ilyen szerencsétlen áldozat K ö s z ó Sándor horgosi földműves is. Nem lopott és mégis a törvény elé került, sikkasztással vádolták, mert eladta a vagyonát, amelyre az állam, adó fejében, már rátette volt a kezét és így az árverés elől elvonta a lefoglalt vagyontételeket. Egy hónapi fogházra itélték ezért, ami ellen K ö s z ó különben fölébvezett.

— Fillérestély Kisteleken. A kisteleki iparos és kereskedő ifjak köre f. hó 17-én, hazafias szavalkotok, dalok és tréfás monológok előadása mellett, fillérestélyt rendeztek. A szerlepek sok tapost és elismerést arattak, ami K o v á c s Jenő állami tanító érdeme, aki kitartó burgalommal fáradozik ez ifjúsági egyület felvirágoztatásán. A befolyt tiszta jövedelmét az egyület saját könyvtára gyarapítására fordítja, Most a kör ifjúsága műkedvelői előadásra készül.

— Feltört templompersely. Kistelekről írja tudósítónk, hogy ott f. hó 16-án este, ismeretlen tettesek feltörték a kath. templomot és felfeszítve a Szent-Antal-perselyt zarat, 30 koronát elloptak. A csendőrség megindította a nyomozást.

— Aki az apját lopja. B u z d e r János csongrádi legény azért került összejútközésbe a törvénnyel, mert meglopta a tulajdon édszaját. Gabona-neműeket hordott el hazulról a pénzre, multozásra éhes legény és eladogatta a lopott dolgokat P e t ő Sándornak. A legényt lopásért, Petőné orgazdaságért állították a bírak elé, akik azonban a fiút — miután az apja a megbüntetésétől ellállt — fölmentették, ellenben az asszonyt négy napi fogházra itélték.

— Hamis pénzek. A csongrádi tanyák között nagyon elszaporodott a hamis bankó. Csaknem minden nap tesznek jelentést a csendőrségnek, hogy hamis pénzeket fődztek fel. Több helyen hallani a tanyák között, hogy eddig ismeretlen emberek ajánlatot tettek: néhány forintért zászasokat szerezni. Legutóbb S z ö g i Ilés földműveshez állítottak be gyanús alakok és fölhívták, hogy anyagilag támogasson egy pénzhamisító bandát. S z ö g i jelentést tett a csendőrségnek, amely most nagy erélyvel nyomozza a bűnrészt csabító magyarokat.

— Jóságveszedelem megszűnése. A rendőrhátószóhoz érkezett hivatalos értesítés szerint Csanyleteken megszűnt a sertesvés. A község határát ennélfogva feloldották a hivatalos hatósági zár alól.

— **Harc a kocsmában.** Mult évi augusztus 20-án Szent-István-napi bálát tartottak Dorosmán egy kocsmában. Ott volt a falu legénységének javarésze. Persze, hogy a bál nem is mulhatott el vérengzés nélkül. Id. és Ifj. Vas Antal, Apati Kis János, Tóth József, Ocskó Lajos, Maróti János szíval kezdtek és ütlegel végeztek. Így kerültek aztán a büntető bíróság elé, mely azonban fölmentette őket a súlyos testi sértés büntetnének vádjá alól. Az ügyész az ítélet ellen föllebezést jelentett be.

— **Talált fegyver.** A kapitányságon egy egycsövű lőfegyver, mint talált tárgy van letétben. A magát igazolni tudó tulajdonos a fegyvert ugyanott átvetheti.

— **Vasúti utánvételi összegek csekk forgalom útján való kiegyenlítése.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara Reitter Lipót szegedi kereskedő indítványa folytán fölterjesztést tett annak kieszközlése végett, hogy a vasúti káldemények utánvételi összege a feladó czégek kívánságára ne az eddigi hosszadalmas módon a vasúti főhadási pénztárnál, hanem a póstatakarékpénztár útján cheque-számlán legyen kiegyenlíthető. Az eszmét pártolta csaknem valamennyi magyar kamara, melyre vonatkozólag a kereskedelmiügyi miniszter most értesítést küldött a szegedi kamarához, hogy az ügyet alkalmassá találja a megfontolásra és azt még azonos módozat tanulmányozásával is kibővíti, vajjon nem-e volna czélzerű egyáltalán minden utánvételi összeget a pósta útján kézbesíttetni a főhadóknak. Amennyiben ez az újítás sikerülne, a forgalom sokat nyerne általa.

— **Agyagipari tanfolyamok Szegeden és Baján.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara ez év folyamán kísérletet tesz a kereskedelmiügyi miniszter támogatásával, hogy a fizetős — iparosok a maz- és festékanyag kezelésében újabb tanúanyagokat tehesseken, tehát tovább képezhessek magukat. Evégből egyelőre Szegeden és Baján egy-egy 4 hetes tanfolyamot rendez. A Szegedi tanfolyam január hóban már megkezdődött, a bajai pedig februárban lesz. Mind két tanfolyamot a budapesti anyagipari tanműhely művezetője vezeti. E tanfolyamokon kívül főrezskai a kamara arra is, hogy jó fazekas iparosok állami ösztöndíj mellett helyt nyerjenek a központi tanműhelyben modern formák tanulmányozása és a modellek után öntéssel való dolgozásban való kiképzés miatt.

KÖSZÖNET NYILVANÍTÁS.

A szentesi Iparos-Ifjak Önképző köre 1903. dec. 31-én tartott Szilveszter estélyén felülfizetési szívesek voltak: ifj. Zsoldos Ferenc 4 koronát, Özv. Kelpaszki Mihályné 3 kor. 20 fillért, Bajkai József 2 koronát, Biki Nagy József (Békés-Gyula) 1 kor. 80 fill. Komen-dj: Lajos 1 koronát, Lakos Szabó Istvánné, ij Jordan Zsigmond, Lengyel N. N. N. N. N. N. N. N. 40—40 fillért. Összesen 14 koronát.

Mely adományokért fogadják az Önképzőkör halás köszönetét.

Szentes, 1904. január hó.

MEGHÍVÁS.

A szegedi izraelita iskolás gyermekeket felruházó egyesület f. hó 24-én, vasárnap délután 4 órakor, a kereskedők és iparosok helyiségében tartandó évi rendes közgyűlésre az egyesület tagjait van szerencsém tisztelettel meghívni

Szentes, 1904. január hó 15.

Dr. Reis Samu
elnök.

Vasúti-menetrend.

Érvényes 1903. október 1-től.

Szentes—Hmvasárhely—Szeged:

Szentesről indul 4 óra 47 perc éjjel, 8 óra 24 perc délelőtt, 5 óra 39 perc délután. Szegedre érkezik 7 óra 56 perc reggel, 11 óra 17 perc délelőtt, 10 óra 56 perc este.

Mindszentről indul 5 óra 48 perc éjjel, 9 óra 24 perc délelőtt, 6 óra 46 perc délután. Hódmezővásárhelyre érkezik 6 óra 40 perc reggel, 10 óra 15 p. délelőtt, 7 óra 39 p. este. Szegedre érkezik 7 óra 56 perc reggel, 11 óra 17 perc délelőtt, 10 óra 56 perc este.

Szentes—Szolnok—Budapest:

Szentesről indul 5 óra 55 perc reggel, 11 óra 16 perc délelőtt, 6 óra 30 perc este. Tökéről indul 6 óra 29 perc reggel, 11 óra 52 perc délelőtt, 6 óra 32 perc este. Ksztmártonból 7 óra 11 perc délelőtt 12 óra 38 perc délután, 7 óra 22 perc este. Tszaföldvárról 8 óra 1 perc d. e. 1 óra 33 perc d. u., 8 óra 14 perc este. Pusztatényről 9 óra 5 perc d. e. 2 óra 42 p. d. u. 9 óra 19 perc este. Szajolról indul 9 óra 35 perc d. e., 3 óra 2 perc délután, 9 óra 41 perc este. Szolnokra érkezik 10 órakor délelőtt, 8 óra 28 perc délután, 10 óra 6 perc este. Budapestre érkezik 1 óra 10 perc d. u., 6 óra 40 perc este, 5 óra 30 perc reggel.

Felolvaszerkesztő: BÁNFALY LAJOS.
Társaszerkesztő: MATÉFFY LÁSZLÓ
Kiadótulajdonos „Szentes és Vidéke” könyvnyomda

Sok pénzt!

100 koronáig kereshetnek havonként minden állású egyének, tisztességesen (melékkeresetnek is).

Közelebbit „Reel 71” alkotta Merkur hirdetési osztályánál, Stuttgart. Bergstrasse. 52—40

8471|1903.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszszük, hogy Kunszentmárton község tulajdonát képező téglalaégető telepek téglá és cserép ter-

melése céljából leendő haszonbérbe adására nézve Kunszentmárton község közháza tanácsstermben 1904. évi január hó 28-ik napján délelőtt 9 órakor nyilvános szóbeli árverést tartunk.

A haszonbérleti idő 1904. év március 1-ső napjától 1913-ik év december hó 31-ik napjáig terjedő 10 egymásutáni évig tart.

A kiáltási ár 400 korona.

Mely árverésre az árverelni kívánókat azzal hívjuk meg, a kiáltási ár 25 százalékát hozzák magukkal, s a részletes feltételeket a hivatalos órák alatt a községi előjáróságnál megtekinthetik.

2—1
Kunszentmárton, 1904. január 11.

Kormos Károly, Papp László,
főjegyző. főbíró.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindazok, akik érte irnak, ingyen kaptak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvet együtt, postaszállítmányként, jól becsomagolva. A legcudalalramébb csudagyógyszer ez, mely már ezreket megmentett, akik ifjúkori kicsapongások folytán erejüket vesztették vagy ezonközben betegeségeket szereztek. Ez okból elhatározta az intézet, mindenkinek — aki kéri — egy csomag gyógyszert magyarországi könyveskével díjtalanul küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és minden, aki ifjúkori kicsapongások folytán nem bajokban, asellem-gyengeségekben vagy chronicus betegségekben szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erősítésre szorulnak csudás és eredménytel gyogyítja meg az évek óta állandóan betegeket is. Öreges és ifjak irhatnak, az alatt jelzett címen a „State Medical a sítlet”-nak, honnan a próbacsomagot címünkre azonnal megküldik. Az intézet első sorba azokat akarja megmenteni, akik gyogykezeltetésük végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmutatja, milyen könnyen lehet a hosszalmas betegségek-ből otthon is gyógyítani. Az intézet nem tesz kivételt. Mindenki, bárhonnan magyarul is írhat a gyógyszerért, amire a legnagyobb diszkrétó mellett díjtalanul elküldik neki a próbacsomagot a magyarországi könyvvel együtt. Irjon tehát — ainek kell — mindenki azonnal. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. e avolat így kell megcímezni: State Medical Intitúta 6901 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika és minden levél portómentesen küldendő.

Tessék mutatvány-számot kérni.

Az »Ermelléki Szőlészeti és Borászati Szakközölyny, mint Országos Hirdetési Kalauz szerkesztőszége (Székelyhid Biharm) előfizetési felhívást bocsát ki havonta 20.000 példányban rendszeres megjelenő forgalmi közölynyére.

Előfizetési árak:

Olvasóknak:

(kereslet.)
Egész évre . . . . . 4 korona
Félévre . . . . . 2 korona
Negyedévre . . . . . 1 korona

Hirdetőknak:

(kínálat.)
Egész évre . . . . . 24 korona
Félévre . . . . . 12 korona
Negyedévre . . . . . 6 korona

Egyes szám ára helyben 30 fillér, vidékre küldve 50 fillér.

Ezért kapja az előfizető úgy a Szőlészeti és Borászati Szakközölyny, mint az Országos Hirdetési Kalauz. A Kishirdetések rovatóban négy tetszés szerinti időben 10 szöveg terjedő ingyen hirdetést tehet közzé.

Tíz előfizető után tiszteletpéldány vagy készpénz jutaleket biztosítunk.

Az előfizetőknak jogukban áll az Országos Hirdetési Kalauz szőlészeti és borászati vagy általános kereskedelmi rovatóiban meghatározott területnél nagyobb területet is elfoglalni, mely esetben a csekély különözetű összeg ráfizetendő. Vendéglősök és szállodások, Községi 10—1 és körjegyzők, lelkesek és néptanítók az előfizetési árak felét fizetik. Nyilvános helyek, nép- és olvasó köröknek előfizetési árak felét fizetik.

Tessék mutatvány-számot kérni.

Tessék mutatvány-számot kérni.